Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B**

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. április 28.)

a gépi mosogatószerek uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról

(az értesítés a C(2011) 2806. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/263/EU)

(HL L 111., 2011.4.30., 22. o.)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►**M1**	A Bizottság 2012/49/EU határozata (2012. január 26.)	L 26	36	2012.1.28.

▼B

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. április 28.)

a gépi mosogatószerek uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról

(az értesítés a C(2011) 2806. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/263/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós ökocímkéről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 8. cikke (2) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímkézésért felelős bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) A 66/2010/EK rendelet értelmében uniós ökocímkére érdemesek azok a termékek, amelyek teljes életciklusukat tekintve csak kismértékben károsítják a környezetet.

(2) A 66/2010/EK rendelet értelmében az uniós ökocímke odaítélésének konkrét kritériumait termékcsoportonként kell megállapítani.

(3) Az 1999/427/EK bizottsági határozat [2] a gépi mosogatószerek vonatkozásában megállapítja az odaítélés ökológiai kritériumait, valamint a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeket. Az említett határozatban foglalt kritériumok felülvizsgálatát követően a 2003/31/EK bizottsági határozat [3]2011. április 30-ig tartó hatállyal módosította az ökológiai kritériumokat.

(4) A szóban forgó kritériumokat érintően a műszaki haladás fényében további felülvizsgálatra került sor. A felülvizsgálat következtetései szerint a termékcsoport meghatározása módosításra szorul: új alcsoporttal kell bővíteni és új kritériumokat szükséges meghatározni. Az új kritériumoknak és a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeknek e határozat elfogadásának dátumától számítva négy évig célszerű érvényben maradniuk.

(5) Az egyértelműség érdekében ezért indokolt a 2003/31/EK határozat helyett újat elfogadni.

(6) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a módosított kritériumokhoz és követelményekhez igazodó termékváltoztatások végrehajtására, átmeneti időszakot szükséges biztosítani azon gyártók számára, akiknek termékei korábban a 2003/31/EK határozatban előírt kritériumok alapján megkapták a gépi mosogatószerekre vonatkozó közösségi ökocímkét. Lehetővé kell tenni, hogy a gyártók a 2003/31/EK határozat hatályának lejártáig akár az említett határozatban, akár az e határozatban előírt követelmények alapján benyújthassák kérelmeiket.

[1] HL L 27., 2010.1.30., 1. o.
[2] HL L 167., 1999.7.2., 38. o.
[3] HL L 9., 2003.1.15., 11. o.

▼B

(7) Az ebben a határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 66/2010/EK rendelet 16. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „gépi mosogatószerek” termékcsoport azokat a por, folyadék vagy egyéb állagú mosó- és öblítőszereket foglalja magában, amelyeket kizárólag háztartási automata mosogatógépekhez, illetve hasonló méretű vagy igénybevételű professzionális automata mosogatógépekhez forgalmaznak, azokban való felhasználásra szántak.

2. cikk

E határozat alkalmazásában:

„*Anyag*”: természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elemek és vegyületeik összessége, amely a termékek stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott folyamatból származó szennyező anyagot is tartalmazhat, de nem képezi részét olyan oldószer, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető.

3. cikk

A gépi mosogatószerek 66/2010/EK rendelet szerinti uniós ökocímkéjét azok a termékek nyerhetik el, amelyek az 1. cikkben meghatározott „gépi mosogatószerek” termékcsoportba tartoznak, és megfelelnek az e határozat mellékletében meghatározott kritériumoknak.

4. cikk

A „gépi mosogatószerek” termékcsoport ökológiai kritériumai, valamint a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények e határozat elfogadásának dátumától számítva négy évig érvényesek.

5. cikk

A „gépi mosogatószerek” termékcsoporthoz adminisztratív célból rendelt kódszám: „015”.

6. cikk

A 2003/31/EK határozat hatályát veszti.

▼B

7. cikk

(1) A 6. cikkben foglaltaktól eltérve a „gépi mosogatószerek” termékcsoportba tartozó termékekre vonatkozóan az e határozat elfogadásának dátuma előtt benyújtott ökocímke-kérelmeket a 2003/31/EK határozatban megállapított feltételek szerint kell elbírálni.

(2) A „gépi mosogatószerek” termékcsoportba tartozó termékekre vonatkozóan az e határozat elfogadását követően, de még 2011. április 30. előtt benyújtott ökocímke-kérelmek elbírálásához a 2003/31/EK határozat és e határozat kritériumai egyaránt alapul vehetők.

Ezeket a kérelmeket az azok alapjául szolgáló kritériumok szerint kell elbírálni.

(3) A 2003/31/EK határozatban megállapított kritériumok szerint elbírált kérelem alapján odaítélt ökocímke ezen határozat elfogadásának dátumától számítva 12 hónapig használható.

8. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

▼B

MELLÉKLET

KERETSZABÁLYOK

A kritériumok megállapításának célja

E kritériumok célja különösen az, hogy támogatást nyerjenek a vízi ökoszisztémákra számottevő hatást nem gyakorló, csak korlátozott mennyiségű veszélyes anyagot tartalmazó termékek, amelyek ökológiai teljesítményét vizsgálati eredmények igazolják.

KRITÉRIUMOK

A kritériumok az alábbi szempontokat érintik:

1. Összes vegyianyag-tartalom

2. Tilalom vagy korlátozás hatálya alá eső anyagok vagy keverékek

3. Vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatás: kritikus hígítási térfogat

4. Szerves tartalom biológiai lebonthatósága

5. Mosogatási teljesítmény

6. Csomagolási követelmények

7. Fogyasztói információk

8. Az uniós ökocímkén feltüntetett információ

1. **Értékelés és ellenőrzés**

a) *Követelmények*

A konkrét értékelési és ellenőrzési követelmények kritériumonként fel vannak tüntetve.

Amennyiben a kérelmezőnek a kritériumoknak való megfeleléssel kapcsolatban nyilatkozatokat, dokumentációt, elemzéseket, vizsgálati jegyzőkönyveket vagy egyéb bizonyítékokat kell benyújtania, akkor ezt úgy kell érteni, hogy azok származhatnak a kérelmezőtől és/vagy beszállítójától (beszállítóitól) és/vagy adott esetben az ő beszállítójától (beszállítóitól) és így tovább.

A vizsgálatokat lehetőség szerint olyan laboratóriumoknak kell elvégezniük, amelyek megfelelnek az EN ISO 17025 vagy azzal egyenértékű szabvány általános követelményeinek.

Adott esetben az egyes kritériumoknál megadott vizsgálati módszerektől eltérő vizsgálati módszerek is alkalmazhatók, ha a kérelmet elbíráló illetékes testület elfogadja azok egyenértékűségét.

Az I. függelék a mosó- és tisztítószer-összetevők adatbázisára (DID-jegyzék) való hivatkozásokat tartalmaz, amely a mosogatószer-készítményekben leggyakrabban használt összetevőket ismerteti. Ez a jegyzék szolgál alapul a kritikus hígítási térfogat értékének kiszámításához és az összetevők biológiai lebonthatóságának értékeléséhez. A DID-jegyzékben nem szereplő anyagok tekintetében útmutatást adunk a szükséges értékek kiszámításához vagy extrapolálásához. A DID-jegyzék naprakész változata a Bizottság uniós ökocímkével foglalkozó weboldalán, illetve az egyes illetékes testületek honlapjain érhető el.

Adott esetben az illetékes testületek további igazoló dokumentumokat kérhetnek, illetve független ellenőrzéseket végezhetnek.

b) *Méréshatárok*

Az ökológiai kritériumokat az anyag minden olyan összetevőjének teljesítenie kell, amely a készítményben több mint 0,010 tömegszázalékban van jelen.

▼B

A tartósítószereknek, színezékeknek és illatanyagoknak koncentrációtól függetlenül meg kell felelniük a kritériumoknak, kivéve a veszélyesanyag- és veszélyeskeverék-tartalomra vonatkozó 2. kritérium b) pontját.

Alapanyagnak tekintendő a termék minden összetevője, tehát az adalékanyagok (például a tartósító- és stabilizálószerek) is. A késztermékben 0,010 tömegszázalékot meghaladó koncentrációban jelen levő, nyersanyag-előállításból származó szennyeződésekkel szemben szintén követelmény a kritériumoknak való megfelelés.

Ha a termék vízben oldódó fóliával van bevonva, amelyet a mosogatáshoz nem kell eltávolítani, a fóliát termékösszetevőnek kell tekinteni minden kritérium esetében.

2. **Funkcionális egység**

A funkcionális egység 12 (a DIN- vagy az ISO-szabványok szerint) átlagos szennyezettségű teríték elmosogatásához elegendő mennyiségű termék.

3. **Referenciaadag**

Átlagos mértékben szennyezett edények (12 teríték) szabványos feltételek melletti tisztításához a gyártó által a fogyasztóknak ajánlott adag számít referenciaadagnak, az 5. kritériumban szereplő IKW mosogatási teljesítményvizsgálatnál megállapítottak szerint.

A 2. funkcionális egység és a 3. referenciaadag értékelésével és ellenőrzésével összefüggő követelmények: Az illetékes testülethez be kell nyújtani a termék teljes összetételének ismertetését, megadva a kereskedelmi megnevezést, a kémiai nevet, a CAS-számot, a DID-számot (*), az alapanyagok vízzel és víz nélkül mért összmennyiségét és az összes alapanyag funkcióját (koncentrációtól függetlenül). Mellékelni kell továbbá az adagolásról szóló gyártói ajánlást tartalmazó grafika egy mintapéldányát.

Az egyes összetevők biztonsági adatlapját az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) előírásainak megfelelően szintén el kell juttatni az illetékes testülethez.

A DID-jegyzék az Európai Bizottság uniós ökocímkével foglalkozó weboldalán elérhető: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE HASZNÁLATÁNAK KRITÉRIUMAI

1. kritérium: Összes vegyianyag-tartalom (TC)

Az összes vegyianyag-tartalom az ajánlott adag g/mosogatási ciklusban kifejezett értéke, a víztartalom nélkül.

A vegyi anyagok összmennyisége nem haladhatja meg az alábbi mértéket:

a) egyfunkciós mosogatószerek esetében: TC_{max} = 20,0 g/mosogatási ciklus

b) többfunkciós mosogatószerek esetében: TC_{max} = 22,0 g/mosogatási ciklus.

A kritikus hígítási térfogat (KHT), valamint az aerob úton biológiailag nem lebontható szerves anyagok (aNBO) és az anaerob módon biológiailag nem lebontható szerves anyagok (anNBO) mennyiségének kiszámításakor 3 ml mennyiségű öblítőszeradagot kell alapul venni.

Értékelés és ellenőrzés: A termék TC-értékének kiszámítása alapján. Folyékony állagú termékek esetében a sűrűséget (g/ml) is meg kell határozni.

(*) DID-szám: az adott összetevő száma a DID-jegyzékben („mosó- és tisztítószer-összetevők adatbázisa”), amely a 3. és a 4. kritérium teljesítésének megállapításához szolgál alapul. Lásd az I. függeléket.

([1]) HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

▼B

2. kritérium: Tilalom vagy korlátozás hatálya alá eső anyagok vagy keverékek

a) *Tilalom hatálya alá eső, meghatározott összetevők*

A következő összetevőket a termék nem tartalmazhatja sem közvetlenül az összetétel részeként, sem az összetételt alkotó bármely keverék részeként:

— foszfátok,

— DTPA (dietilén-triamin-pentaecetsav),

— perborátok,

— reaktív klórvegyületek,

— EDTA (etilén-diamin-tetraecetsav),

— nitropézsmák és policiklusos pézsmák.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező szabályszerűen kitöltött és aláírt megfelelőségi nyilatkozatot nyújt be.

b) *Veszélyes anyagok és keverékek*

Az uniós ökocímkéről szóló 66/2010/EK rendelet 6. cikkének (6) bekezdése értelmében a termék része vagy egésze nem tartalmazhat olyan anyagokat vagy keverékeket, amelyek kimerítik az 1272/2008/EK rendelet alábbiakban meghatározott veszélyességi osztályainak vagy kategóriáinak feltételeit, illetve az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkében említett anyagokat.

Figyelmeztető mondatok felsorolása:

A GHS szerinti figyelmeztető mondatok ([1])	Uniós figyelmeztető mondat ([2])
H300 Lenyelve halálos.	R28
H301 Lenyelve mérgező.	R25
H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.	R65
H310 Bőrrel érintkezve halálos.	R27
H311 Bőrrel érintkezve mérgező.	R24
H330 Belélegezve halálos.	R23/26
H331 Belélegezve mérgező.	R23
H340 Genetikai károsodást okozhat.	R46
H341 Feltételezhetően genetikai károsodást okozhat.	R68
H350 Rákot okozhat.	R45
H350i Belélegzéssel rákot okozhat.	R49
H351 Feltehetően rákot okoz.	R40
H360F Károsíthatja a termékenységet.	R60
H360D Károsíthatja a születendő gyermeket.	R61
H360FD Károsíthatja a termékenységet vagy a születendő gyermeket.	R60/61/60-61

▼B

A GHS szerinti figyelmeztető mondatok (1)	Uniós figyelmeztető mondat (2)
H360Fd Károsíthatja a termékenységet vagy feltehetően károsítja a születendő gyermeket.	R60/63
H360Df Károsíthatja a születendő gyermeket vagy feltehetően károsítja a termékenységet.	R61/62
H361f Feltehetően károsítja a termékenységet.	R62
H361d Feltehetően károsítja a születendő gyermeket.	R63
H361fd Feltehetően károsítja a termékenységet vagy a születendő gyermeket.	R62-63
H362 A szoptatott gyermeket károsíthatja.	R64
H370 Károsítja a szerveket.	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Károsíthatja a szerveket.	R68/20/21/22
H372 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket.	R48/25/24/23
H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsíthatja a szerveket.	R48/20/21/22
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.	R50
H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R50-53
H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R51-53
H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R52-53
H413 Hosszan tartó ártalmas hatást gyakorolhat a vízi élővilágra.	R53
EUH059 Veszélyes az ózonrétegre.	R59
EUH029 Vízzel érintkezve mérgező gázok képződnek.	R29
EUH031 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.	R31
EUH032 Savval érintkezve nagyon mérgező gázok képződnek.	R32
EUH070 Szembe kerülve mérgező.	R39-41
Túlérzékenységet kiváltó anyagok	
H334 Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket és nehéz légzést okozhat.	R42
H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.	R43

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

(2) A 2006/121/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a módosított 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerint az 1907/2006/EK rendelethez igazított 67/548/EGK tanácsi irányelv.

▼B

Ez a kritérium a 0,010 %-nál nagyobb koncentrációban jelen lévő valamennyi összetevőre vonatkozik, a tartósítószereket, színezékeket és illatanyagokat is beleértve.

A fenti követelmény teljesítése alól mentesülnek azok az anyagok vagy keverékek, amelyek jellemzői a feldolgozás hatására olyan mértékben módosulnak (például biológiailag már nem vehetők fel vagy vegyileg megváltoznak), hogy az esetükben azonosított veszélyek már nem állnak fenn.

Eltérések: e kritérium teljesítése alól az alábbi anyagok vagy keverékek kifejezett mentességet élveznek:

Felületaktív anyagok Koncentrációja < 25 % a termékben	H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.	R50
Tartósításhoz használt biocidok (*)	H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R50-53
	H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R51-53
Illatanyagok	H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R52-53
Tartósításhoz használt biocidok (*)		
Enzimek (**)	H334 Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket és nehéz légzést okozhat.	R42
Enzimek (**)	H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.	R43
Az NTA az MGDA és a GLDA szennyeződéseként (***)	H351 Feltehetően rákot okoz.	R40
▼M1 Szubtilizin	H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra	R50

▼B

(*) A 2. kritérium e) pontja említi. A mentesség akkor alkalmazható, ha a biocid bioakkumulációs potenciálját < 3,0 log Pow (az oktanol/víz megoszlási együttható logaritmusa) jellemzi, vagy a kísérleti úton meghatározott biokoncentrációs tényező ≤ 100.

(**) A stabilizálószereket és a készítmények más segédanyagait is beleértve.

(***) A nyersanyag kevesebb mint 1,0 %-ában, amennyiben a késztermékben az összkoncentráció 0,10 % alatt marad.

Értékelés és ellenőrzés: Az illetékes testületet a kérelmezőnek tájékoztatnia kell a termék pontos összetételéről. A kérelmezőnek emellett be kell nyújtania egy nyilatkozatot az említett kritériumnak való megfelelésről a kapcsolódó dokumentációval együtt, amelynek részét képezik például az anyagbeszállítók megfelelőségi nyilatkozatai és a kérdéses anyagok és keverékek biztonsági adatlapjai.

▼B

c) *Az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdése szerint felsorolt anyagok*

Nem engedélyezhető eltérés a 6. cikk (6) bekezdésében említett tilalom alól a keverékekben 0,010 %-nál nagyobb koncentrációban jelen levő azon anyagok esetében, amelyek a kockázatok szempontjából különösen aggályos vegyi anyagoknak minősülnek, és amelyek szerepelnek az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkében említett jegyzékben.

Értékelés és ellenőrzés: A kockázatok szempontjából különösen aggályosnak minősített és az 1907/2006/EK rendelet 59. cikke szerinti jelöltlistán szereplő vegyi anyagok jegyzéke itt olvasható: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

A jegyzékre hivatkozni kell a kérelmezés napján. Az illetékes testületet a kérelmezőnek tájékoztatnia kell a termék pontos összetételéről. A kérelmezőnek emellett be kell nyújtania egy nyilatkozatot az említett kritériumnak való megfelelésről a kapcsolódó dokumentációval együtt, amelynek részét képezik például az anyagbeszállítók megfelelőségi nyilatkozatai és a kérdéses anyagok és keverékek biztonsági adatlapjai.

d) *Korlátozás hatálya alá eső összetevők – illatanyagok*

A termékhez illatanyagként hozzáadott valamennyi összetevőt a Nemzetközi Illatanyag-ipari Szövetség (IFRA) eljárási kódexének megfelelően kell gyártani és kezelni. A kódex az IFRA honlapján érhető el: http://www.ifraorg.org.

A gyártónak be kell tartania az IFRA ajánlásait a tilalomra és korlátozott mértékű felhasználásra, valamint az anyagtisztasági követelményekre vonatkozóan.

Anyagonként nem haladhatja meg a 0,010 %-os (≥ 100 ppm) töménységet azon illatanyagok mennyisége, amelyek a mosó- és tisztítószerekről szóló 648/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. mellékletében meghatározott tájékoztatási követelmény hatálya alá tartoznak, és amelyek felhasználását nem zárja ki eleve a 2. kritérium b) pontja, illetve nem tartalmaznak egyéb, a H317/R43 (Allergiás bőrreakciót válthat ki) és/vagy a H334/R42 (Belélegezve allergiás és asztmás tüneteket és nehéz légzést okozhat) figyelmeztető mondatokkal jellemezhető illatanyagokat.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező megfelelően aláírt megfelelőségi nyilatkozatot köteles benyújtani, amelyben feltünteti a termékben felhasznált illatanyagok mennyiségét. A kérelmezőnek ezenkívül mellékelnie kell az illatszergyártó nyilatkozatát az illatszerekben lévő mindazon anyagok tartalmáról, amelyek szerepelnek a 76/768/EGK tanácsi irányelv III. mellékletének I. részében, feltüntetve azon (egyéb) anyagok mennyiségét is, amelyekre a H317/R43 és/vagy a H334/R42 figyelmeztető mondat érvényes.

e) *Biocidok*

i. A termék biocidokat kizárólag tartósítás céljából, és csak az e célnak megfelelő mennyiségben tartalmazhat. Ez nem vonatkozik a felületaktív anyagokra, melyeknek szintén lehetnek biocid tulajdonságaik.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek be kell nyújtania a hozzáadott tartósítószerekre vonatkozó anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát, valamint a termékben alkalmazott koncentrációjukra vonatkozó pontos adatokat. A tartósítószer gyártójának vagy beszállítójának meg kell adnia a termék tartósításához szükséges mennyiségre vonatkozó információkat (például immunpróba vagy egyéb hasonló teszt eredményeit).

ii. Tilos a csomagoláson vagy bármely egyéb tájékoztató anyagban azt állítani, illetve azt sugalmazni, hogy a termék mikrobaölő hatású.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek az illetékes testülethez be kell nyújtani az egyes csomagolástípusokon szereplő szövegeket és a csomagolás tervét, és/vagy valamennyi különböző csomagolás egy-egy példányát.

▼B

3. kritérium: Vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatás: Kritikus hígítási térfogat (KHT)

A termék krónikus kritikus hígítási térfogata ($KHT_{krónikus}$) nem haladhatja meg az alábbi határértékeket:

Terméktípus	$KHT_{krónikus}$ határértéke
Egyfunkciós mosogatószerek	25 000 l/mosogatás
Többfunkciós mosogatószerek	30 000 l/mosogatás
Öblítőszerek	10 000 l/mosogatás

A kritikus hígítási térfogat toxicitását ($KHT_{krónikus}$) a termék minden egyes összetevőjére (i) vonatkozóan a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$KHT_{krúnikus} = \sum KHT_{(i)} = \sum \frac{tÐmeg_{(i)} \times LT_{(i)}}{TT_{krúnikus(i)}} \times 1,000$$

ahol:

$tömeg_{(i)}$ = az összetevő tömege ajánlott adagonként,

LT = lebonthatósági tényező,

TT = az anyagnak a DID-jegyzékben megadott krónikus toxicitási tényezője.

A KHT-számításba bele kell venni a termékek tartósítószer-, színezék- és illatanyag-tartalmát, még abban az esetben is, ha töménységük nem éri el a 0,010 %-ot (100 ppm).

Értékelés és ellenőrzés: A termék $KHT_{krónikus}$ értékének kiszámítása. A KHT értékének kiszámításához táblázat tölthető le az Európai Bizottság uniós ökocímkével foglalkozó weboldaláról.

Az LT és a TT paraméterek értékeit a mosó- és tisztítószer-összetevők adatbázisa (DID-jegyzék) alapján kell meghatározni. Ha egy anyag nem szerepel a DID-jegyzékben, a paramétereket a DID-jegyzék B. részének iránymutatásai alapján kell kiszámítani, mellékelve az összes kapcsolódó dokumentációt.

4. kritérium: Szerves anyagok biológiai lebonthatósága

A termék aerob úton biológiailag (gyorsan) nem lebontható (aNBO) és/vagy anaerob módon biológiailag nem lebontható (anNBO) szervesanyag-tartalma nem haladhatja meg az alábbi határértékeket:

Terméktípus	aNBO	anNBO
Mosogatószerek	1,0 g/mosogatás	5,50 g/mosogatás
Öblítőszerek	0,15 g/mosogatás	0,50 g/mosogatás

Értékelés és ellenőrzés: A termék aNBO és anNBO értékének kiszámítása. Az aNBO és az anNBO értékének kiszámításához táblázat tölthető le az Európai Bizottság uniós ökocímkével foglalkozó weboldaláról.

A kérelmezőnek hivatkoznia kell a DID-jegyzék adataira. A DID-jegyzékben nem szereplő összetevőkre vonatkozóan a szakirodalom, egyéb források vagy hiteles vizsgálati eredmények alapján kell igazolni az aerob vagy anaerob biológiai lebonthatóságról. Lásd az I. függeléket.

▼B

A tetraacetil-etiléndiamin (TAED) anaerob módon biológiailag lebonthatónak minősül.

5. kritérium: Mosogatási teljesítmény (használatra való alkalmasság)

Az ajánlott adaggal használt terméknek az IKW által kidolgozott, illetve az EN 50242 szabvány szerinti, az alábbi módosításokkal végrehajtott vizsgálata során kielégítő mosogatási teljesítményt kell mutatnia.

A vizsgálatokat 55 °C-on kell elvégezni, de ennél alacsonyabb hőmérsékleten is lefolytathatók, ha a termék a leírása szerint ezen alacsonyabb hőfokon is hatékony.

Amennyiben a kérelem mosogatószer és öblítőszer együttes használatára vonatkozik, vizsgálatkor a szóban forgó öblítőszert kell használni a referenciaként megadott öblítőszer helyett.

Többfunkciós termékek esetében a kérelmezőnek dokumentálnia kell a termékleírásban közölt funkciók hatásosságát.

Értékelés és ellenőrzés: Vizsgálati jelentést kell benyújtani az illetékes testületnek. Az IKW vizsgálatától vagy a módosításokkal alkalmazott EN 50242 szabványtól eltérő vizsgálat is végezhető, amennyiben a kérelmet elbíráló illetékes testület azt egyenértékűként elfogadja.

Az EN 50242:2008 szabvány szerinti vizsgálatot az alábbi módosításokkal kell elvégezni:

— A vizsgálatokat 55 °C ± 2 °C-on kell elvégezni (vagy annál alacsonyabb hőmérsékleten, ha a termék a leírása szerint 55 °C-nál alacsonyabb hőfokon is hatékony) mosogatószer nélküli hideg előmosogatással,

— a vizsgálat során használt mosogatógépet a hidegvízvezetékre kell csatlakoztatni, a gépnek pedig 12 darab, 3,35–3,75 mosogatási index szerinti szennyezettségű terítéket kell tartalmaznia,

— használni kell a mosogatógép szárítóprogramját, de csak az edények tisztaságát kell értékelni,

— enyhén savas öblítőszert kell használni a szabványnak (III. készítmény) megfelelően,

— az öblítőszerre vonatkozó beállításnak 2 és 3 között kell lennie,

— a mosogatószert a gyártó által ajánlott mennyiségben kell adagolni,

— három próbát kell végezni a szabványnak megfelelő keménységű vízzel,

— egy próba öt mosogatásból áll, ahol az eredményt az ötödik mosogatás után állapítják meg anélkül, hogy az edényeket az egyes mosogatások között megtisztítanák,

— az eredménynek legalább olyan jónak kell lennie, mint a referencia-mosogatószerrel végzett ötödik mosogatás eredménye,

— a referencia-mosogatószerre (B IEC 436 mosogatószer) és az öblítőszerre (III. készítmény) vonatkozó előírásokat lásd az EN 50242:2008 szabvány B. függelékében (a felületaktív anyagokat 1 kg-ot meg nem haladó kiszerelésben, vízálló tárolóedényekben, hűvös helyen kell tárolni, és három hónapon belül fel kell használni).

Ha a többfunkciós mosogatószer öblítőszer és só is egyben, azok hatásosságát szintén dokumentálni kell.

Többfunkciós mosogatószerek esetében a kérelmezőnek a többi funkció hatásosságát dokumentumokkal kell tudnia bizonyítani.

▼B

6. kritérium: Csomagolási követelmények

a) *A funkcionális egység elsődleges csomagolása*

Az elsődleges csomagolás mosogatásonként nem haladhatja meg a 2,0 grammot.

b) *Kartoncsomagolás*

Az elsődleges kartoncsomagolás ≥ 80 %-ának újrafeldolgozott anyagból kell állnia.

c) *Műanyag csomagolóanyagok címkézése*

Az újrahasznosításra szánt csomagolás különböző részeinek azonosítása érdekében az elsődleges csomagolás műanyag részeit a 6120-as DIN-szabvány 2. részének vagy az azzal egyenértékű követelményeknek megfelelően kell jelölni. A kupakok és pumpák mentesülnek ezen követelmény alól.

d) *Műanyag csomagolóanyagok*

Műanyag csomagolóként csak akkor használhatók ftalátok, ha azokról a kérelem benyújtásának időpontjában már készült kockázatelemzés, és annak alapján esetükben nem alkalmazandó a 2. kritérium b) pontjának veszélyességi besorolása.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek tájékoztatnia kell az illetékes testületet az elsődleges csomagolás mennyiségéről, valamint nyilatkoznia kell a kartoncsomagolásban felhasznált újrafeldolgozott anyagok százalékos arányáról. A kérelmezőnek a 6. kritérium d) pontja teljesítéséről szabályszerűen kitöltött és aláírt megfelelőségi nyilatkozatot kell benyújtania.

7. kritérium: Fogyasztói információk

a) *A csomagoláson feltüntetett információk*

A terméken vagy a termékben a következő (vagy ezzel egyenértékű) szöveget kell feltüntetni:

„Ez az ökocímkével ellátott mosogatószer alacsony hőmérsékleten is hatékony (*). Válasszon alacsony hőfokú mosogatóprogramot, a mosogatógépet töltse fel teljesen, és ne lépje túl az ajánlott mosogatószer-mennyiséget. Ezzel minimálisra csökkenti az energia- és a vízfogyasztást, valamint csökkenti a vízszennyezést.

(*) A kérelmező itt adja meg az ajánlott hőmérsékletet vagy hőmérséklet-tartományt. A megadott hőmérséklet értéke egyik esetben sem haladhatja meg az 55 °C-ot.”

b) *Adagolási útmutató*

Az adagolásra vonatkozó utasításokat fel kell tüntetni a termék csomagolásán. Az ajánlott mennyiségeket a termék forgalmazási helyének megfelelő vízkeménységi tartományokra vonatkozóan kell megadni. Meg kell adni, hogyan lehet a mosogatószert a szennyeződés fokának megfelelően a leghatékonyabban felhasználni.

A kérelmezőnek segítenie kell a fogyasztót az ajánlott mennyiség betartásában, például azzal, hogy adagolóeszközöket ad a termékhez (a por alakú vagy folyékony termékek esetében), és/vagy az ajánlott mennyiségeket legalább ml-ben megadja (a por alakú vagy folyékony termékek esetében).

c) *Az összetevőkre vonatkozó információk és címkézés*

A termékben található enzimek típusát fel kell tüntetni a csomagoláson.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező címkeminta és megfelelőségi nyilatkozat benyújtásával igazolja ezen kritérium a), b) és c) pontjának teljesítését.

▼B

8. kritérium: Az uniós ökocímkén feltüntetett információ

A termékre címke helyezhető az alábbi szöveggel:

„— nem gyakorol számottevő hatást a vízi ökoszisztémákra,

— veszélyesanyag-tartalma korlátozott,

— teljesítményét vizsgálati eredmények igazolják”.

Az opcionális szöveges címke használatával kapcsolatban az alábbi weboldalon elérhető útmutató szolgál információkkal: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek a címke egy mintapéldányát be kell nyújtania.

▼B

1 függelék

Mosó- és tisztítószer-összetevők adatbázisa (DID-jegyzék)

A DID-jegyzék (A. rész) a mosogatószer-készítményekben leggyakrabban használt összetevők vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatásáról és biológiai lebonthatóságáról közöl információkat. Feltünteti a mosó- és tisztítószerekben található számos összetevő toxikusságára és biológiai lebonthatóságára vonatkozó adatokat. A jegyzék a teljesség igénye nélkül készült, de a B. részben segítséget nyújt azon anyagok paramétereinek kiszámításához (például a kritikus hígítási térfogat kiszámításához szükséges toxicitási tényező (TT) és lebonthatósági tényező (LT) megadásához), amelyek nem szerepelnek a jegyzékben. A DID-jegyzék általános adatokkal szolgál, a benne felsorolt anyagoknak az uniós ökocímkével megjelölt termékekben való használata pedig nem automatikusan engedélyezett. A DID-jegyzék (A. és B. rész) az Európai Bizottság uniós ökocímkével foglalkozó weboldalán elérhető.

Azon anyagok esetében, amelyekkel kapcsolatban nem áll rendelkezésre adat a vízi szervezetekre gyakorolt mérgező hatásról vagy a lebonthatóságról, hasonló anyagokra alapozott szerkezeti analógiák alapján lehet megállapítani a toxicitási tényezőt és a lebonthatósági tényezőt. Az alkalmazott szerkezeti analógiát az uniós ökocímke használatát engedélyező illetékes testületnek jóvá kell hagynia. Ennek hiányában az alábbi paraméterekre épülő, legkedvezőtlenebb forgatókönyvvel kell számolni:

A legkedvezőtlenebb esetet szemléltető megközelítés:

	Akut toxicitás			Krónikus toxicitás			Lebomlás		
Összetevő	LC50/EC50	$BT_{(akut)}$	$TT_{(akut)}$	NOEC (*)	$BT_{(krónikus)}$ (*)	$TT_{(krónikus)}$	LT	Aerob	Anaerob
„Név”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ha a krónikus toxicitásra vonatkozóan nem áll rendelkezésre megfelelő adat, ezek az oszlopok üresek. Ebben az esetben a TT (krónikus) definíció szerint egyenlő a TT(akut) értékkel.

A gyors biológiai lebonthatóság bizonyítása

A gyors biológiai lebonthatóság vizsgálatára az alábbi módszerek használhatók:

1. 2010. december 1-ig, valamint a 2010. december 1. és 2015. december 1. közötti átmeneti időszakban:

   A gyors lebonthatóságra vonatkozó vizsgálatokat a 67/548/EGK irányelvben, különösen annak V.C4. mellékletében részletezett módszereknek, vagy az azokkal egyenértékű OECD 301 A-F vizsgálati módszereknek, vagy az azokkal egyenértékű ISO-vizsgálatoknak megfelelően kell elvégezni.

   A 10 napos ablak elve a felületaktív anyagok esetében nem alkalmazandó. A megfelelési szint a 67/548/EGK irányelv V.C4-A és C4-B mellékletében említett vizsgálatok (és az azokkal egyenértékű OECD 301 A és E vizsgálatok, valamint az egyenértékű ISO-vizsgálatok) esetében 70 %, a C4-C, D, E és F vizsgálatok (és az azokkal egyenértékű OECD 301 B, C, D és F vizsgálatok, valamint az egyenértékű ISO-vizsgálatok) esetében pedig 60 %.

2. 2015. december 1-je után, valamint a 2010. december 1. és 2015. december 1. közötti átmeneti időszakban:

   Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott vizsgálati módszerek.

Az anaerob biológiai lebonthatóság bizonyítása

Az anaerob biológiai lebonthatóság referenciavizsgálata az EN ISO 11734 szabvány, a 28. sz. ECETOC (1988. június), az OECD 311 vagy más, azokkal egyenértékű vizsgálati módszer, anaerob feltételek és 60 %-os végső lebonthatóság követelménye mellett. A megfelelő anaerob környezetet szimuláló vizsgálati módszerek is használhatók annak dokumentálására, hogy az anaerob feltételek mellett a végső lebonthatóság elérte a 60 %-ot.

▼B

Extrapoláció a DID-jegyzékben nem szereplő anyagok esetében

A DID-jegyzékben nem szereplő összetevők esetében az alábbi módszerek használhatók az anaerob biológiai lebonthatóság dokumentálására:

1. Ésszerű extrapoláció: az egy nyersanyagnál kapott vizsgálati eredmények felhasználásával extrapolálható a szerkezetileg rokon felületaktív anyagok végső anaerob lebonthatósága. Amennyiben a DID-jegyzéknek megfelelően egy felületaktív anyagnak (vagy homológok egy csoportjának) az anaerob úton történő biológiai lebonthatósága megerősítést nyert, feltételezhető, hogy egy hasonló típusú felületaktív anyag biológiailag szintén lebontható anaerob úton (például ha a C12-15 A 1-3 EO szulfát [DID-jegyzékszáma: 8] anaerob úton biológiailag lebontható, akkor a C12-15 A 6 EO szulfát anaerob úton történő hasonló biológiai lebonthatósága feltételezhető). Ha egy felületaktív anyag anaerob biológiai lebonthatóságát megfelelő vizsgálati módszer alapján megerősítették, akkor feltételezhető, hogy egy hasonló típusú felületaktív anyag szintén anaerob módon biológiailag lebontható (például az alkil-észter ammóniumsók csoportjába tartozó felületaktív anyagok anaerob biológiai lebonthatóságát megerősítő szakirodalmi adatok felhasználhatók az alkil-lánc (ok)ban észter-kötéseket tartalmazó más kvaterner ammóniumsók hasonló anaerob biológiai lebonthatóságának dokumentálásaként).

2. Szűrővizsgálatok az anaerob biológiai lebonthatóság meghatározására: Amennyiben új vizsgálatra van szükség, az EN ISO 11734, a 28. sz. ECETOC (1988. június), az OECD 311 vagy az ezekkel egyenértékű vizsgálati módszert kell alkalmazni.

3. Kisadagos biológiai lebonthatósági vizsgálat: Ha új vizsgálatra van szükség, és amennyiben a szűrővizsgálat során kísérleti problémák jelentkeztek (például gátló hatás a vizsgált anyag toxicitása miatt), akkor a vizsgálatot meg kell ismételni a felületaktív anyag kis adagját használva, és a lebomlást ^{14}C-mérésekkel vagy vegyi elemzéssel kell megfigyelni. A kisadagos vizsgálatok az OECD 308 (2000. augusztus) vagy más, ezzel egyenértékű módszer szerint végezhetők.